

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze Vršovicích

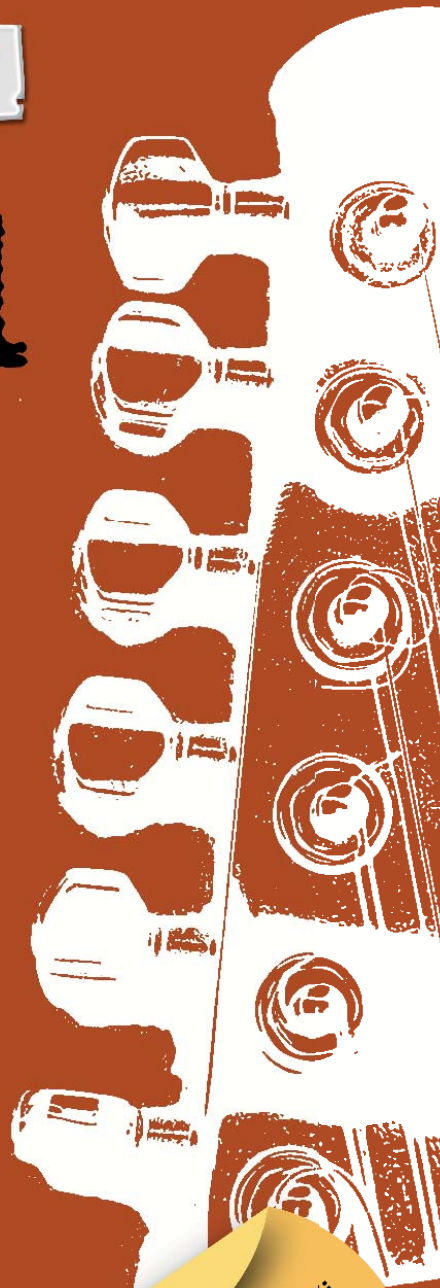
ZIMNÍ KONCERT

SPIRITUÁL

KVINTET

23.1.2013

19:00

Vstupenky
v předprodeji v kanceláři
farního úřadu a na internetu
www.webticket.cz

Ručička hodin se nezdárodně blížila k půlnoci. Seděl jsem v tichu a sám v nočním šeru farní kanceláře ozařované mihotavým světlem monitoru, ze kterého na mě civěla prázdná stránka číslo dvě Vršovického Hlasatele. Právě ta stránka, kterou v tuto chvíli čtete. Ale představte si ji tak, jak jsem ji viděl já - prázdnou a bez jediného slova. Jenom moje podoběnka na ní už byla jako vyčítavá připomínka, že to jsem já, kdo má být autor lednového úvodníku. Celý časopis byl hotov až na ten nešťastný editorial. Bezradně můj pohled těkal z místa na místo, tu jsem vzal do ruky kalendář zajímavých textů a hledal v nich inspiraci, pak zase misijní leták z Brněnské misie, vzpomínal na to, co zajímavého jsem přečetl, uslyšel, abych se o to s vámi podělil, ale nic nebylo tak nosné, důležité, inspirační, aby se to stalo námětem novoroční úvahy pro farní časopis. Když už jsem nevěděl jak dál, jal jsem se přerovnávat neuspořádané věci ve farní kanceláři. Poklidil jsem obsah tašky, ležící několik měsíců pod stolem, urovnal věci v jednom z odlehklých koutů a snažil se pohledem vyhybat vyčítavě zářící a stále prázdné stránce. Napadlo mě, že bych to mohl vyřešit jednou kratičkou větou: „Bratři a sestry, protože mě tentokrát nic duchaplného nenapadlo, nechávám zde prázdnou stránku, na kterou můžete vepsat, co vám přijde na mysl...“, ale i tuto myšlenku jsem zavrhnul a dál zůstal sám se svou bezradností. A když už jsem opravdu nevěděl jak dál a hodiny na kostelní věži začaly půlnoc skutečně odbíjet, začal jsem psát. Psát to, co právě čtete. Znamo to z přípravy kázání: napíšu první větu a najednou se pře-

de mnou otevře cesta - někdy dálnice, po které coby pisatel prosvištím závratnou rychlostí až ke konečnému AMEN, anebo se vleču od věty k větě jako hlemýžď, jindy je to uzounká a křivolaká cestička záhy se stácející někam za roh, ale přece jen cesta - díky Bohu za ni. A představte si, že jsem na své spleť cestě úvodníkem nakonec potkal i tu myšlenku. Přivedla mě k ní právě ta zpočátku bílá stránka, kterou vy teď už jako bílou nevnímáte, protože je celá posetá slovy, kterými jsem ji nakonec zaplnil. Napadlo mě, že člověk je před Bohem takovou zprvu prázdnou, čistou stránkou. A že Bůh v jednom okamžiku vidí člověka jak skrze tu počáteční čistou prázdnotu, tak ale ve finále i s tím vším, čím jsme naše životní listy popsali. A že je na nich napsáno skutečně všechno, zaznamenán každý pohyb, každé slovo, každý skutek, každé chtění, každá bezradnost, každé zklamání i každá radost - prostě všechno, jak to v našem životě přicházelo jedno za druhým, den po dni, měsíc za měsícem, rok po roce. Mám pro tu myšlenku dokonce oporu v Bibli - v knize Zjevení se píše o Knize života, ze které budem jednou Bohu odevzdávat počet ze svých dnů - na základě skutků, které jsou v té knize napsány. Nebudou v ní jenom románové zápletky, dramatické situace velkých rozhodování, ale i docela obyčejné chvíle, třeba i ty, ve kterých jsme seděli sami se sebou a nevěděli jak dál.

Tak vidíte - a to je konec mého trápení s úvodníkem. Vy jste ho dočetli až sem a já jsem ho dopsal. Ručička se už dávno přehoupla přes půlnoc, hodiny odbily a text posílám do tiskárny. Tak ať ty letošní stránky ročníku 2013 v našich životních svazcích stojí za přečtení!

Upřímně váš

David Frýdl

Lekcionář obsahuje pro zvěstování tři základní čtení: starozákonní, epištolní a evangelijní, tak i pro liturgickou službu další tři texty biblické (introit, verš k obětování a verš k požehnání) i tři modlitební texty pro liturgickou službu (tužby, modlitba před čtením z Písma sv. a modlitba k požehnání). Středem lekcionáře je osoba a dílo spásy Ježíše Krista ukřižovaného, vzkříšeného a oslaveného (L 24,26). Ježíš z Nazareta není „tématem“, „látkou“, „předmětem“ našich kázání, ale živým subjektem uvádějícím nás ve víře do smyslu Písma – jak jeho celku, tak i jednotlivých částí. „Potom začal mluvit od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma“ (L 24,27). „Což nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?“ (L 24,32).

THDr. Tomáš Butta - patriarcha

NEDĚLE V LEDNU

Nový rok – Jména Ježíš úterý 1. ledna

Chci tě vyvyšovat, Bože můj a Králi, tvému jménu dobrořečit navěky a navždy. Po všechny dny ti chci dobrořečit a tvé jméno chválit navěky a navždy. (Žalm 145,1–2)

První čtení: Skutky 4,8–12

Druhé čtení: Filipským 2,5–13

Evangelium: Lukáš 2,15–21

Zjevení Páně (Epifanias) neděle 6. ledna

Bože, předej své soudy králi a svou spravedlnost královskému synu, aby obhajoval tvůj lid spravedlivě a tvé ponížené podle práva. (Žalm 72,1–2)

První čtení: Izajáš 60,1–6

Druhé čtení: Efezským 3,1–12

Evangelium: Matouš 2,1–12

Zrod Církve československé husitské úterý 8. ledna

Běda vám farizeům! Odevzdáváte desátky z máty, routy a ze všech zahradních rostlin, ale nedbáte na spravedlnost a lásku, kterou žádá Bůh. Toto bylo třeba činit a to ostatní neopomíjet. Běda vám farizeům! S oblibou sedáte na předních místech v synagógách a líbí se vám, když vás lidé na ulici zdraví. Běda vám! Jste jako zapomenuté hroby, po nichž lidé nahoře chodí a nevědí o nich. (Lukáš 11,42–44)

První čtení: Ámos 5,21–25

Druhé čtení: Římanům 13,11–14

Evangelium: Matouš 10,16–33

I. neděle po Zjevení – Křtu Páně 13. ledna

Hospodinův hlas burácí nad vodami, zahřímá Bůh slávy, Hospodin nad mocným vodstvem. (Žalm 29,3)

První čtení: Izajáš 43,1–7

Druhé čtení: Skutky 8,14–17

Evangelium: Lukáš 3,16–17.21–22

II. neděle po Zjevení 20. ledna

Chválu vzdejte Hospodinu a vzývejte jeho jméno, uvádějte národům ve známost jeho skutky, zpívejte mu, pějте žalmy, přemýšlejte o všech jeho dívech. (Žalm 105,1–2)

První čtení: Izajáš 62,1–5

Druhé čtení: 1. Korintským 12,1–11

Evangelium: Jan 2,1–11

III. neděle po Zjevení 27. ledna

Pro spravedlivého je zaseto světlo, radost pro ty, kteří mají přímé srdce. Radujte se, spravedliví, z Hospodina, vzdejte chválu tomu, co připomíná jeho svatost! (Žalm 97,11–12)

První čtení: Nehemjáš 8,1–3.5–6.8–10

Druhé čtení: 1. Korintským 12,12–31a

Evangelium: Lukáš 4,14–21

Iz 60, 1-6

Ef 3, 1-12

ev. Mt 3, 1-12

KOUZELNÍK

Nevím, jak to mají v jiných církvích, na to je neznám tak důkladně jako vlastní malé společenství víry své domovské církve, ale troufám si odhadovat, že co do pestrosti a různorodosti služebníků a služebnic na vinici Páně, na tom budou podobně jako my. Přesto některé příklady z vlastních řad září neobyčejně. Ještě během svých bohosloveckých studií jsem slyšel vyprávění o duchovním, který jakmile roztály ledy, vytáhl z přístřešku povoz a maringotku a až do pozdního podzimu objížděl poutě a lidové veselice s kolotočem a střelnicí. Zdali vůbec a jakým způsobem vedl přitom tento duchovní ve specifických službách pastoraci, nám, žel Bohu, přednášející nesdělil. Ani podrobnosti, zdali jako výhru ve střelbě na terč nabízel svaté obrázky nebo jiné katechetické pomůcky. O jiném duchovním jsem zase slyšel těžko uvěřitelný příběh, jak dlouhá léta byl nucen halit své duchovenské povolání do přísné konspirace, ve kterém se jeho dcera – zapřísáhlá ateistka, neměla dovědět, že tatínek je farář. A tak, když otec den co den, léta a léta odjížděl každé ráno za kuropění na faru do vzdáleného města, žila dcera v domnění, že odchází na šichtu do továrny a s ohledem na z toho vyplývající benefity, pokaždé bere za kolegy nedělní směny. Pokud uvedené příklady považujete za nadsazenou snůšku polopravd, tlachů, informačního šumu a rádoby humorných historek, vezte, že jsem nastupoval na faru, kde byl

jeden z mých předchůdců kouzelníkem. Patřil k zasloužilým farářům ze staré školy, kterého měli lidé rádi pro jeho upřímnost, dobrosrdečnost, hloubku víry a v nespolední řadě i pro jeho koníček, kterým byly eskamotérské kousky, kterými obveseloval publikum v přilehlé nemocnici, ale také v zotavovně ROH. Houdinim mizejícím z okovů nebyl, ale dokázal vyčarovat králíka z klobouku, nechal zmizet žlutý šátek v dlani nebo přičaroval rudou růži do účesu překvapené dámy. Protože však svou zálibu provozoval v Antalem Staškem pojmenovaném kraji Blouznivců našich hor, začali někteří lidé vidět magické konání i za jeho službou svátostnou. „Nečaruje s kalichem při bohoslužbě?“, šly některé hlasy o něm: „neproměňuje vodu ve víno nebo snad víno v krev?“

Záměrně jsem vybral případy služebníků nám teritoriálně i časově vzdálených. Vezte však, že při pohledu sám na sebe a do své duchovenské praxe, jak se vidím já, ale i jak vidím do řad žijících dělníků na vinici Páně, mohl bych vyprávět dál a dál o tom, jakou to má Pán Bůh čeládku... Však to znáte z evangelia: „Jsme jenom služebníci neužiteční, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit.“ Ona řečená pestrost a různorodost jdoucí napříč duchovenským i laickým sborem, celou církví, mě snad až do konce mých dnů nepřestane fascinovat. Vědomí, že i já svým dílem k této pestrosti přispívám, že

i o mně jednou budou kolovat podobné historky úsměvné i nahořklé zároveň. Co jsem jich už o sobě slyšel, a to jsem, na rozdíl od letitých matadorů, v aktivní službě necelých dvacet let? Zmiňovaná různorodost těch, kdo církev tvoří, je mi znamením živosti církve navzdory všem nepříznivým prognózám, bilancím a statistikám. Apoštol Pavel správně pojmenoval církev jako živý organismus, ve kterém má každý své místo, více či méně čestnou roli již více či méně dobře plníme. V každém těle jsou části, které odumírají spolu s těmi, které se rodí, obrozují, znovuobnovují. Tělo má tak své kontrolní, čistící i regenerační mechanismy. Církvi jako tělu Kristovu rozumíme v rovině církve partikulární i obecné. Ta částka naší domovské církve, do které jsme byli postaveni, je stejně tak celým tělem Kristovým, jako církev obecná, jejíž součástí je i tato jedna konkrétní církev se svými neduhy i přednostmi. Každý slouží svým obdarováním, každému byl svěřen zvláštní úkol ke společnému prospěchu – tak jsem si to přečetl v Bibli a tak tomu věřím i o své církvi. Proč by zrovna moje církev měla být tou nejčestnější, nejlepší, bez poskvrny a vrásky? Co když je právě jejím určením být v ekumeně až na samotném chvostu a třeba i v opovržení... Proč ne? V těle to máme taky tak: něco vystavujeme a něco zakrýváme, s něčím se chlubíme a za něco se stydíme... Potřebujeme však to i to. Ve městě, kde byl husitský farář kouzelníkem, byl katolický farář původním povoláním gynekologem. Bylo mezi nimi upřímné přátelství a lidi je měli

rádi oba dva. Vzpomínají na ně dodnes s láskou. Jeden mohl zaskočit, když žena rodila, druhý dokázal vykouzlit úsměv na rtech údivem očarovaného publika. Který je větší a co je víc? Samozřejmě ten, který druhým pomáhá do života, ale i ten druhý je důležitý – má jinou funkci, jiný úkol. A že i takový kouzelník, když přijde v pravý čas, může sehrát stěžejní roli, o tom nás bible přesvědčuje rok co rok v den svátku Epifanie. Vždyť oni rádobykrálové a rádoby tři byli docela obyčejnými, nebo neobyčejnými? kouzelníky! Mágové od východu – tak je nazývá evangelista Matouš. Čarodějové, hvězdopřavci, pohani, astrologové, psychotronici. Dnes by od takových žádný kovaný křesťan ani kůrku nevzal a přece právě oni, když ti zbožní spí anebo snovají plány jak druhé zničit, nesou důkaz pro víru: zlato, kadidlo a myrhu. Přemýšlejme my – kolotočáři Boží milosti, utajení faráři, kouzelníci, divadelní principálové, taxikáři, cirkusáci a já nevím čím a kým vším jsme, co je naším zlatem, co je naším kadidlem a co je naší myrhou? Dokážeme i my, jako bájní tři králové, kteří žádnými králi nebyli, vejít do domu Páně, patřit na Krista a jeho matku Marii, padnout na kolena, poklonit se a obětovat přinesené dary ze svých pokladnic víry?

Amen

*Kázání v neděli na Tři krále 6.1.2013
v Husově sboru ve Vršovcích*

PROGRAM NA LEDEN

3.1.	čtvrtek	9 hod.	Vikariátní konference duchovních	hlavní sál kostela, divadlo
6.1.	neděle	10 hod.	Tříkrálová bohoslužba	slouží D. Frýdl
11.1.	pátek	19 hod.	Psychotronika - ano či ne? Komponovaný večer o fenoménu paranormálních jevů a jejich vztahu ke křesťanství. Host večera: Martin Ševčík	Centrum MANA
13.1.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
18.1.	pátek	18.30 hod.	schůze Rady starších	sákristie
20.1.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
23.1.	středa	19 hod.	Spirituál kvintet - zimní koncert	Divadlo MANA
27.1.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl, káže A. Frýdlová

Od neděle 13. ledna se konají bohoslužby v horní místnosti. Pravidelná posezení u kávy a čaje po bohoslužbách zůstávají beze změn a konají se v sákristii. Žádáme návštěvníky bohoslužeb, aby vzhledem k prostorovému omezení v horní místnosti zaujali svá místa na bohoslužbě včas a před jejím začátkem.

KONTAKT

Moskevská 34/967
101 00 Praha 10-Vršovice
e-mail: info@husuvsbor.cz
www.husuvsbor.cz
e-mail faráře: david.frydl@tiscali.cz
tel.: 271724317 (Farní kancelář)
271726461 byt faráře
731100059 mobil faráře

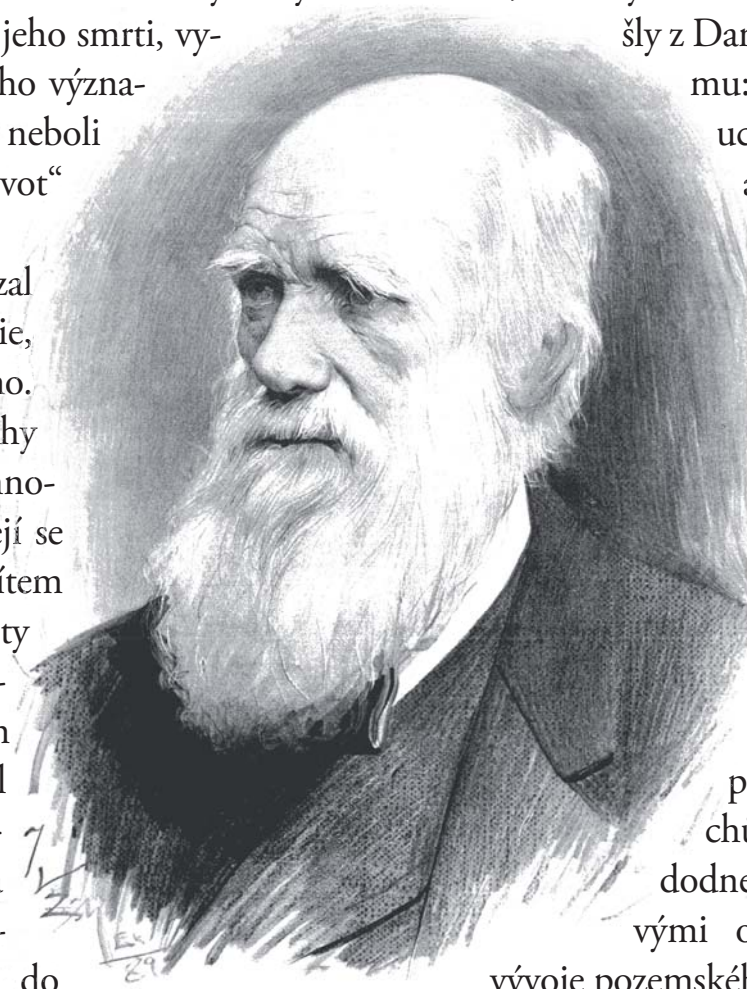
Centrum MANA
nizkoprahové centrum aktivit
produkce: Jiřina Hůlková, tel. 774941946
www.centrummana.cz
e-mail: info@centrummana.cz
divadlo@centrummana.cz
Prodej vstupenek před začátkem představení na pokladně divadla.

VÝVOJ A VÍRA

Charles R. Darwin, 1809-1882

Trvalo několik let, než se mladý Darwin „našel“. Pocházel z lékařského rodu a sám také nejprve studoval medicínu, později přešel na teologii, nakonec ho však jeho sklony přivedly k přírodovědným pozorováním. Na lodi „Beagle“ („Čmuchal“) podnikl jako přírodovědec cestu kolem světa. Během pětiletého putování získal -hlavně na souostroví Galápagos v Tichém oceánu - spoustu materiálu, z něhož mohl těžit po celý zbytek života. Po sňatku se sestřenicí Emmou se Darwin usadil v Downu, kde navázal přátelské styky zvláště s místním anglikánským farářem Innesem. Zabýval se chovatelskými pokusy s domácím zvířectvem a psal své knihy. Vedle „Přírodovědcovy cesty kolem světa“, drobných studií a autobiografie, jež byla vydána až po jeho smrti, vyšly z Darwinova pera především mu: „O vzniku druhů přiučování prospěšných a „Původ člověka a po-

hlavní výběr“
hlavní výběr“.
Darwin tu navázal níky evoluční teorie, důsledně na všechno. né a živočišné druhy vyvinuly se z nemno-prototypů a vyvíjejí se tom procházejí sítím podmínek. Vítězí ty se nejlépe přizpůsobuje třeba chápat jen jenž se vyvinul z nižších živoči-objstály zhruba korigovány no-kosmických těles do

Dost lidí chápe Darwina jako oporu nevěreckého výkladu přírody a života. Je pravda, že v „Původu člověka“ vykládá náboženství jako něco, co podléhá vývoji. Stejně je však pravda, že v 1. vydání knihy „O vzniku druhů“ napsal: „Je velikost v tomto názoru na život, jehož četné schopnosti byly původně vdechnuty Tvůrcem v několik málo forem nebo ve formu jedinou, a v tom, že se vyvíjejí nejobdivuhodnější a nejkrásnější tvary z tak prostých počátků“. Někteří současníci se později pokoušeli vyprovokovat Darwina k jasnému přiznání, zda věří. V roce 1873 napsal holandskému studentovi: „Chci jen říct, že je pro mne hlavním důvodem pro přijetí Boží existence nemožnost představy, že by tak velkolepé a podivuhodné

veškerenstvo, jak známe jeho bytí, mohlo být pouhou náhodou.“ Co skutečně vyvolávalo u Darwina pochybnosti víry, nebyly jeho přírodopisné výzkumy, ale disharmonie utrpení v lidském životě. On sám přišel o dospívající dcerku a dvě další děti. I dnes podobnou krizí prochází mnoho věřících. Neujasněnost o posledních věcech vyjádřil Darwin necelé tři roky před smrtí: „Pokud jde o budoucí život, musí se každý pro sebe rozhodnout mezi protikladnými nejistými pravděpodobnostmi.“ Téhož roku napsal se sebekritičností, jež byla pro něho příznačná: „Ani v krajních případech kolísání jsem se nestal ateistou v tom smyslu, že bych popíral Boží existenci. Věřím všeobecně - a to tím více, čím jsem starší, ale ne vždycky - že by nejoprávněnější označení mého duchovního stavu mohlo být agnostik (pozn. člověk, jenž soudí, že není v našich možnostech poznat úplně jasně příčinu a poslední účel věcí).“ V Darwinově vlastním životopisu „Vzpomínky na vývoj mého ducha a charakteru“, dokončeném ke sklonku života, kdy se Darwin věnoval téměř už jen botanice, najdeme pokorná slova: „Doufám, že budu s to vydat též opravené vydání knihy o orchidejích...Potom bude asi má síla vyčerpána a budu hotov zvolat Nunc dimittis.“ Jde o narážku na známý výrok starého biblického Simeona: „Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane.“ (L 2,29) Byl to výraz i vlastní Darwinovy víry?

Daniel Henych

CO JE BIBLIODRAMA?

Bibliodrama je jedním ze způsobů skupinové práce s textem. V církevním prostředí se pracuje s biblí nebo jinými duchovními texty. Biblický text je východiskem a základem této metody. V bibliodramatu máme příležitost prožít, hlouběji si objasnit a přijmout daný text, a to prostřednictvím různých forem a technik. Je to metoda zážitková, které se účastní celý člověk – jeho rozum, emoce i tělo. Svatý Ignác z Loyoly říká, že lidská duše má větší užitek z toho, co prožívá, než z toho, co ví. V bibliodramatu jde o to, dostat se pod povrch textů, které jsme už možná mnohokrát četli či slyšeli a odhalit v nich poselství pro sebe sama. Jde o trojí setkání: s Božím slovem, s druhými účastníky skupiny a také se sebou samým. Sebepoznání a sebezpřijetí jsou podstatnými předpoklady pro to, aby se člověk vyvíjel tak, jak ho Bůh stvořil. Jde o to, aby účastník skupiny našel spojitost biblického příběhu s vlastní zkušeností i se zkušenostmi ostatních členů. Cílem je úzký vztah mezi příběhem víry a osobním příběhem. Bibliodrama má rozšiřovat určitou životní zkušenost, která vychází z přítomnosti víry v životě člověka. Má pomáhat jednotlivci i skupině lépe integrovat skutečnosti a pravdy víry do jejich života, má pomáhat zbavovat se strachu a falešných představ o Bohu, vést k sebepoznání a k Bohu.

Teprve až účastník objeví podobnost biblických textů se svojí realitou, pak teprve může z biblického textu čerpat opravdovou životní sílu. Podstatným prvkem bibliodramatu je tvořivý přístup k biblickým textům a jejich zpřítomnění individuálním ztvárněním. Nejzákladnější formou poznání a porozumění světu je hra. Hrát znamená poznávat znázorňo-

váním. Umožňuje nám poznat to, co nelze jinak vyjádřit. Hra a úkol ztvárňovat jsou tedy podstatnými pracovními formami bibliodramatu. Drama se tady rodí jako setkání biblických příběhů s našimi životy.

V bibliodramatických postavách se prolínají naše zkušenosti, zážitky, představitivost, vědomosti, postoj i naše současné emocionální naladění. Klademe si základní otázky: Jak nás biblický text oslovil? Jak se změnil náš postoj vůči němu? Co se nám ukázalo? Co jsme prožili?

Text se stává východiskem pro existenciální otázky. Jde o hledání odpovědí na otázky po smyslu života, smyslu dané situace, vlastní víry, pochybností, vlastních hodnot, identity i naděje. Takové setkání s biblickým textem bude vždy něčím víc než jen teoretickým poznáním. Slovo bibliodrama se skládá ze dvou částí: biblio a drama. Biblio vychází z řeckého „biblion“ popř. „biblos“, což znamená listina, kniha, svitek. Označení bibliodrama bylo odvozeno od termínu psychodrama, kde drama znamená pokus o předvádění určité životní situace, zpravidla vlastní, a to před skupinou, ale především sám sobě. Jejím cílem je znovuprožití oné situace a případně její plnohodnotné psychické zpracování. Psychodrama může být označeno jako vědecká metoda hledání pravdy dramatickými prostředky. Zabývá se interpersonálními vztahy a privátními světy. Tato metoda používá pět nástrojů: psychoterapeutické jeviště, protagonistu, direktora, pomocná ega (koterapeuty), publikum. Morenovské psychodrama se skládá ze tří fází – zahřívací, jednání, reintegrace. Protagonista je zde vyzván, aby byl na pódiu sám sebou a vypočetnil svůj osobní soukromý život. Zakladatel psychodramatu J. L. Moreno uvádí, že: „Psychodrama může být tedy definováno jako vědecká metoda explorační pravdy dramatickými prostředky“. Účastník bibliodramatu stojí někde mezi protagonistou psychodramatu a hercem, který obětuje z velké části svoji vlastní privátní osobu roli, uloženou mu autorem nebo režisérem hry. Pokouší se vyjádřit bezprostředně vše, co o biblické postavě ví, pomáhá si především svou fantazií, ale zároveň vyjadřuje v biblické roli sám sebe se svými životními zkušenostmi, zážitky, emocionalitou a postoji. Zatímco psychodrama klade hlavní důraz na terapeutickou práci s jednotlivcem, v bibliodramatu stojí v popředí skupinový proces. Důležitou roli zde hraje improvizace, svoboda vyjadřování, otevřenost a spontaneita. Bibliodrama se odehrává převážně v kruhu. Ideální počet účastníků je dvanáct. Všichni na sebe vidí, všichni mají možnost se dobře slyšet. Některé metody pak vyžadují specifický prostor, který se kreativně vytváří až v průběhu bibliodramatu. Samotné setkání začíná vzájemným představením. Členové skupiny pak většinou odpovídají na otázku, co je přivedlo na tento seminář, jaké mají zkušenosti s bibliodramatem a co od něho očekávají. Bibliodrama vzniklo v německy mluvících zemích v druhé polovině 20. století, v době, kdy se spojilo trojí: vyčerpání z historicko-kritického zkoumání, nástup pastoračního poradenství a různých psychoterapeutických metod. Ve světě existují různé školy a směry, které se liší v přístupu k biblickému textu. Některé kladou větší důraz na osobní zkušenost, jiné na estetické vnímání, další na práci s tělem apod. Některé metody byly převzaty ze širokého spektra pedagogiky hry, komunikace a interakce, z oblasti divadla a terapie.

Elena Strupková

1Sm 28, 6-21

Na zdánlivě jednoduchou otázku: co říká Bible o posmrtném životě? není lehké odpovědět, a při každém pokusu o to je důležité uvědomit si, v jakém kontextu jednotlivé výpovědi, kterých je celá řada a jsou různorodé, často i protichůdné a nejednoznačné, od sebe časově vzdálené, jsou na toto téma v Bibli uvedeny. Stejně tak je důležité ptát se po kontextu samotného mluvčího, který nám onu „biblickou odpověď“ sděluje. Jinak bude totiž odpovídat židovský věřící, jinak křesťan, jinak rabín a jinak kněz, v době Ježíšově by vám odpověděl jinak farizej a jinak saducej, samotní židé odpovídali odlišně v dobách prvního chrámu a v době po zničení chrámu třetího. Tuto pestrou škálu pohledů Bible odráží. Jednotící odpověď v rovině tvrzení v ní tak v tomto smyslu zkrátka nenajdeme. Mohli bychom jednotlivé výpovědi poskládat jednu za druhou a každou z nich z Bible ocitovat. Byli bychom však překvapeni, jak pestrý a zároveň nesourodý obraz by nám vyvstal před očima. Budeme-li se však snažit na svou otázku najít odpověď víry, a ta jediná – jak připomínám na každém křesťanském pohřbu, který jako kněz vedu, je v této problematice odpovědí relevantní, můžeme s úspěchem použít Ježíšovu odpověď na kříži lotru po pravici: „Ještě dnes budeš se mnou v ráji,“ a o povaze tohoto ráje pak užít výpověď Pavlovu: „Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.“ Kdo chce však jít ve svém hledání života po životě v duchovních intencích Bible dál může jako modelový příklad použít známý příběh ze Starého zákona o setkání krále Saula s věstkyní v Endoru. Podívejme se na něj podrobněji. Osoby a obsazení: první Izraelský král Saul v čase, kdy se odvrátil od Hospodina. Do konce života už mu zbývá jen několik hodin. Je panovníkem, který zakázal na území své říše jakékoliv magické praktiky. Prorok Samuel – v té době už zemřelý, byl tím, který Saula a následně i Davida pomazal za krále nad Izraelem. Endórská věstkyně – nekromantka, byla ženou, která vyvolává duchy zemřelých. Z biblického textu vyplývá, že je možné určitým způsobem okultní praktiky vstoupit do kontaktu se zemřelými. Saulovým důvodem k tomuto jednání je, aby mu žena věštila prostřednictvím ducha zemřelého. Chce se zeptat zemřelého na něco, co se týká jeho – Saulova života. Saul tímto jednáním překračuje vlastní zákaz, normu, kterou on sám vydal druhým lidem k jejich ochraně. Saulovo jednání je znamením jeho odvrácení se od Hospodina. Neztrácí víru v Boha, takový postoj byl ve starověku projevem šílenství, ale přestává chodit po Božích cestách. Neřídí se Božím úradkem, nenachází ve svém životě Boží vůli, třebaže je v bibli řečeno, že se Hospodina doptával, ale ten mu neodpovídal ani skrze sny, ani skrze urím – losy, ani skrze proroky. Bůh mlčí, ale je to proto, že se odmlčel Saul; neodvrací se Bůh od Saula, ale Saul od Boha. V tomto odvrácení vyhledává pomoc věstkyně, kterou žádá, aby mu vyvolala ducha mrtvého proroka. Že věstkyně není pouhou iluzionistkou obratně využívající lidské důvěřivosti je zřejmé z toho, že Saula v jeho přestrojení pozná až ve chvíli, kdy vyvolá Samuelova ducha. Zdali Samuelova ducha viděl i Saul není zcela jasné.

Zcela určitě ho vidí věštkyně, která ho popisuje jako božský zjev vystupující ze země, Saul naopak padá na kolena tváří k zemi a klaní se. Saul následně s prorokem hovoří – slyší tedy jeho hlas a je schopen s ním komunikovat. Toto biblické vyprávění z 1. knihy Samuelovy nic nevyovídá o povaze bytí člověka po jeho smrti. Nemá cenu na základě toho rozebírat, zdali Samuelův duch je skutečným Samuelem a jak je možné, že zemřelý se takto mohl vůlí jiného člověka dostat zpátky do tohoto světa. Ten příběh je především polemikou proti snaze podmaňovat si svět zemřelých na úkor vztahu s živým Bohem. Samuel začíná svůj rozhovor se Saulem otázkou: „Proč rušíš můj klid?“ Liturgická modlitba církve: „Requiescat in pace“ – „Ať odpočívá v pokoji“ směřovaná k zemřelým se jeví jako nanejvýš opodstatněná. Ti, kteří zemřeli, odpočívají – nebo mají odpočívát, v pokoji, v klidu, nerušení. Nemají být žádným způsobem vytrhováni a jakkoliv uváděni do světa živých, nejméně pak praktikami, které by se týkaly jejich ducha. Mezi světem živých a mrtvých je zřetelná hranice, která nemá být z vůle člověka a jeho jakýchkoliv pohnutek překračována. Jestli je bytostně něco cizí jak židovství, tak křesťanství, je to nekromantie – vyvolávání duchů zemřelých, ale také zahleděnost do světa mrtvých i tedy i do řešení otázek, co bude po smrti, jaký je osud zemřelých. Osvědčenou odpovědí pramenící z víry je ona stará modlitba R.I.P. – Requiescat in pace – ať odpočívají v pokoji! Takové přesvědčení od dávnověku představovala hřbitovní zeď jako dělící čára dvou světů. Její zdánlivě zbytečná šíře, dosahující okolo některých historických hřbitovů až několika metrů, měla být jasným znamením neprostupnosti obou světů. Tyto dva světy existují proti sobě ve vzájemné komunikaci: na mrtvé vzpomínáme, modlíme se za ně, děkujeme za jejich život, apoštol Pavel se za ně dokonce nechával křtít, chodíme za nimi na hřbitov – to všechno ve víře v Boha, který jediný probouzí ze smrti do života, křísí mrtvé k životu s Bohem a v Bohu; a zároveň s nadějí a v očekávání, že mrtví nebudou chodit za námi. Klíčovou odpovědí Samuela Saulovi je ta, ve které říká: „Proč se ptáš mne, když Hospodin od tebe odstoupil a stal se tvým protivníkem?“ Saul používá mrtvého proroka jako nástroj svého jednání proti Bohu. Ptá se mrtvého člověka, namísto, aby se ptal živého Boha. Mrtvého ruší z jeho klidu, ale sám pokoj nedosáhne. Jeho strach je ještě větší, umocněný sdělením, že zítra bude Saul i jeho synové tam, kde je on. Saul tak nepatřičným způsobem dostává odpověď na nepatřičnou otázku. Saul jedná ve strachu, bojí se nepřítele, bojí se, že ztratí království, vliv, svou moc. Strach ho přivede až ke kontaktům se záhrobím a tím dovršuje svůj pád, svůj odklon od Boha. Zpráva, kterou Saul od ducha zemřelého obdrží, působí jako orákulum – osudová věštba, která na něho skutečně dolehne a rozdrťí ho. Ve skutečnosti je přirozeným vyústěním a dokonáním jeho svévole. Jak by všechno mohlo být jinak, kdyby si Saul osvojil a udržel jinou biblickou zásadu. Našel by v ní i řešení pro svůj svíravý a všudypřítomný strach: „Počátek moudrosti je bázeň před Hospodinem.“ Ta se mi jeví jako nejpříhodnější argument a odpověď na většinu otázek o věcech mezi nebem a zemí.

David Frýdl

Rada starších je správní a výkonný orgán, který spolu s farářem řídí chod náboženské obce. Je tvořena laiky, virilními členy jsou všichni duchovní ustanovení v náboženské obci. Rada starších Náboženské obce CČSH v Praze Vršovicích pracuje v současnosti v tomto složení:

Kamila Kopčilová (1957) - předsedkyně
Oldřich Nováček (1972) – finanční zpravodaj
Jakub Pešek (1982)

Helena Zezulková (1954)
David Frýdl (1974) – farář
Šárka Hájková (1950)

ZÁVĚRY ZE SCHŮZE RADY STARŠÍCH 21. 12. 2012

Jednání RS bylo zahájeno společným zpěvem písní 202, 209 a modlitbou bratra faráře. Schůzi RS navštívila na základě našeho pozvání sestra E. Heczková z Lutherské evangelické církve a.v., které jsou pronajímány prostory v Husově sboru a byly řešeny následující body: 1) seznámení se situací sboru LECAV, 2) naše případná pomoc sboru, 3) připomínky vůči působení sboru LECAV (topení, kuchyňka - horní místnost, věci na kůru, krádeže), 4) platby za nájem. RS ve věci doplatku nájmu za období 8-12/2012 odhlasovala dotaci naší NO ve výši 8000,- Kč na uhrazení tohoto nedoplatku a dále rozhodla snížit nájem LECAV od 1/2013 na částku 1.500,- Kč/měsíc. Sestra E. Heczková přislíbila zlepšení dodržování splatností plateb za nájem. Sestra H. Zezulková navrhla omezit vstup členům LECAV na kůr HS. RS rozhodla, že vstup na kůr bude možný pouze za přítomnosti sestry E. Heczkové, popř. jejího manžela. Sestra E. Heczková přislíbila dodržování pořádku na kůru, v horní místnosti a kuchyňce. Sestra Heczková požádala RS o propůjčení části nástěnky u vchodu HS, toto bylo RS odouhlaseno.

Bratr farář informoval RS o stavu financí NO k 19.12.2012 a přednesl průběžnou zprávu o hospodaření NO k 19.12.2012. Bratr farář seznámil RS s vyúčtováním příjmů VDM za období 1-12/2012.

RS rozhodla o prodloužení nájmu WMEda za stávajících podmínek s navýšením měsíčního nájemného o procenta inflace za uplynulé tři roky.

RS rozhodla o prodloužení smlouvy s Klubem důchodců, kteří se scházejí v horní místnosti každé úterý 10-12 hod. Částka za setkání byla ponechána na stávající výši.

Otázky lepšího uspořádání věcí ve farní kanceláři z předminulé RS jsou v řešení. Počáteční úklid za pomoci sester našeho sboru již proběhl a bude pokračovat do konce prosince 2012.

Bratr O. Nováček vypracuje směrnice ukládání peněz ve farní kanceláři.

Schůze RS byla zakončena modlitbou Páně.

Ze závěrů rady starších vybral Oldřich Nováček.

Úplné znění všech projednaných bodů je k dispozici v kanceláři farního úřadu.